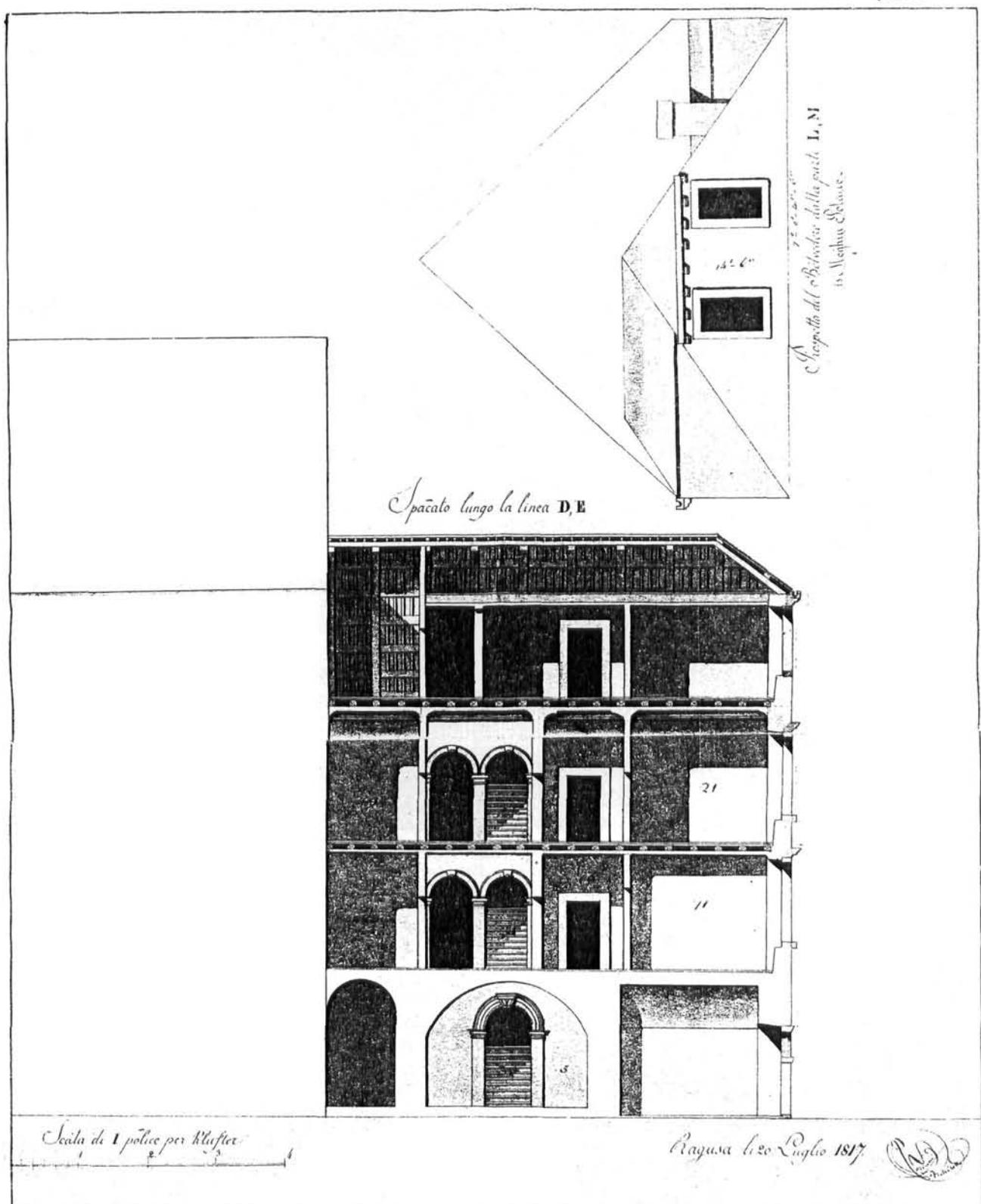

Tav. II

Presjek i projekt za izgradnju belvedera na kući Mihovila Čuklića (arhitekt Boriani, 1817. godine)
Section and project for Belvedere on Mihovil Čuklić's house (architect Boriani, 1817)

Ivy Lentić-Kugli

znanstveni savjetnik u mirovini

Izvorni znanstveni rad
predan 5. 3. 1989.

Građevinske intervencije u Dubrovniku potkraj 18. i na početku 19. stoljeća

Sažetak

Od najznačajnije povijesne urbane cjeline u Hrvatskoj – grada Dubrovnika – sačuvano je izuzetno malo planova, te je za istraživanje građevinskog fonda toga grada i za restauraciju i konzervaciju pojedinih zgrada u jezgri važan svaki pronaden plan.

U Historijskom arhivu u Dubrovniku sačuvan je crtež intervencija na dubrovačkim Lazaretima na Pločama (gradenima od 1627. do 1648.) iz 1784. godine i planovi za adaptaciju i izgradnju triju zgrada u gradskoj jezgri Dubrovnika. Zanimljiv je plan za adaptaciju zgrade i izgradnju belvedera na kući Mihovila Čuklića u ulici »Is-meghiu bačvara«, br. 364, koja je ranije bila vlasništvo obitelji Bassegli. Planove za adaptaciju i izgradnju belvedera izradio je 20. srpnja 1817. arhitekt Boriani. Isti je arhitekt izradio i planove za novogradnju kuće Ilje Miletića u ulici »Is-meghiu bačvara« 7. lipnja 1817. A 25. svibnja 1817. moli Nikola Ucović, vlasnik kuće i pekare koja se nalazila ispod crkve sv. Petra, kbr. 527, da mu se dozvoli izgradnja nove pekare, budući da stara nije više odgovarala propisima. Planove za novogradnju njegove pekare izradio je 7. srpnja 1817. arhitekt Boriani.

Ovih nekoliko planova građevinskih intervencija na zgradama dubrovačke gradske jezgre s kraja 18. i iz prve četvrtine 19. stoljeća ne predstavljaju samo autentične dokumente o izgledu i stanju spomenutih zgrada već mogu dobro poslužiti i prilikom naknadnih restauracija i konzervacija tih zgrada u Dubrovniku.

Od naše najznačajnije povijesne urbanističke cjeline – grada Dubrovnika – sačuvano je izuzetno malo planova zgrada (tlocrta, presjeka i prikaza pročelja) iz ranijih stoljeća. Stoga je za istraživanje građevinskog fonda toga grada, a s time u vezi i za restauraciju i konzervaciju pojedinih zgrada, važan svaki autentičan plan zgrada u jezgri.

U Historijskom arhivu u Dubrovniku sačuvano je nekoliko zanimljivih planova s kraja 18. i iz početka 19. stoljeća, koji prikazuju adaptaciju postojećih i izgradnju novih zgrada u povijesnoj jezgri Dubrovnika.

Sačuvan je plan adaptacije dubrovačkih Lazareta na Pločama iz 1784. godine i tri plana kuća u dubrovačkoj gradskoj jezgri.

Intervencija na dubrovačkim Lazaretima 1784. godine

Dubrovački Lazareti na Pločama predstavljaju vrijedan arhitektonski i urbanistički sklop te kulturno-povijesni dokument starog Dubrovnika koji nam se sačuvao do danas.

Dubrovačka Republika posvećivala je posebnu pažnju zdravstvu, higijeni i borbi protiv kužnih bolesti u svojem gradu, u kojemu su se ukrštavali važni kopneni i morski trgovački putovi koji su u taj grad i kroz njega vodili sa zapada prema istoku i obratno te s juga prema sjeveru. Zbog tog izrazito važnoga trgovačkog značaja grada-Republike i važne luke, harale su njime često mnoge i teške epidemije i kužne bolesti. Dubrovčani su stoga nastojali da se bore protiv unesenih bolesti i zaraza kako su najbolje znali i umjeli, te su već vrlo rano donosili stroge zakone o zdravstvenoj zaštiti svojih i tudi gradana, poduzimajući mјere protiv širenja tih zaraza.

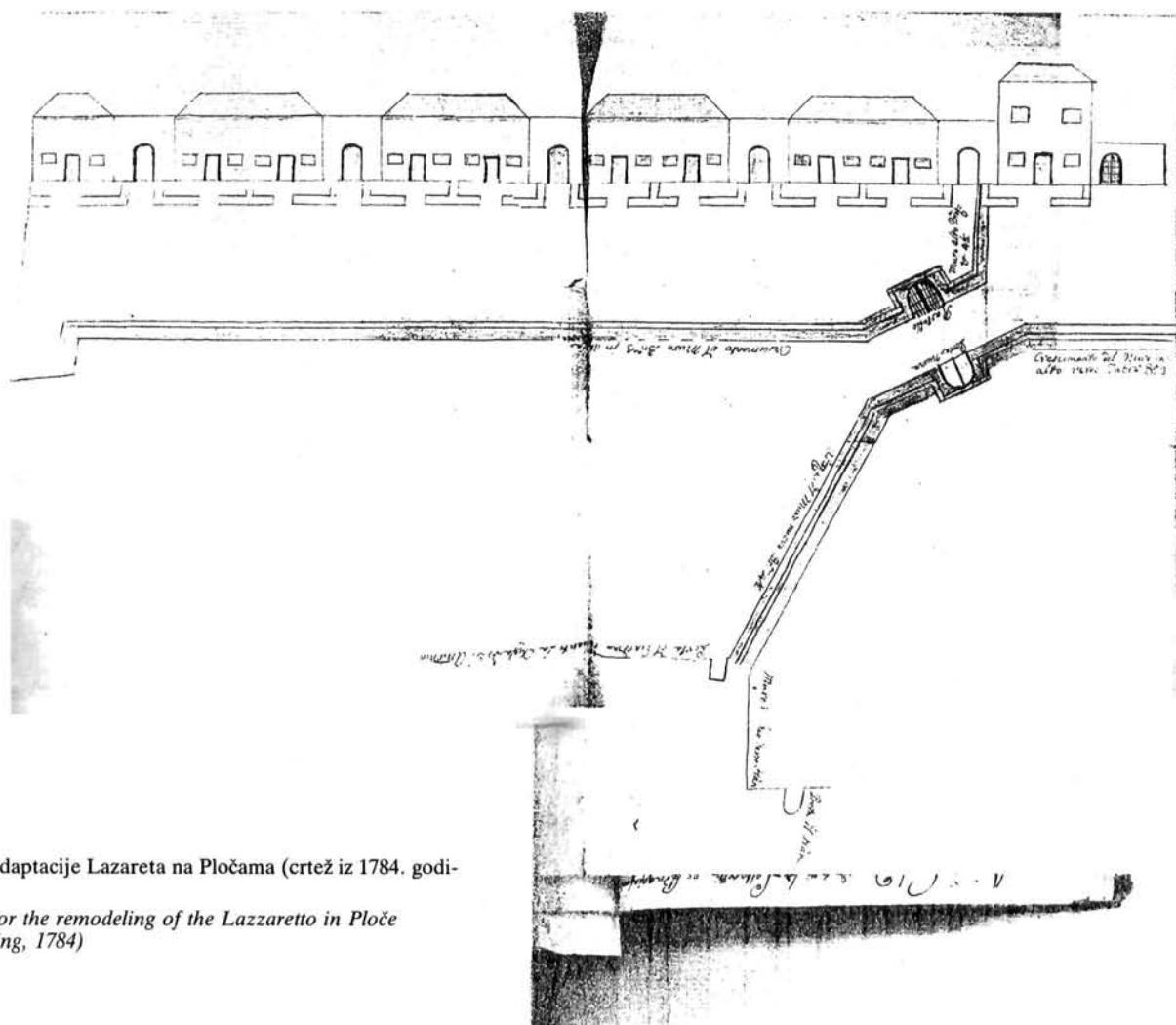
Svoj prvi lazaret podižu Dubrovčani već 1428. godine na Dančama.¹ Nakon toga pristupaju Dubrovčani izgradnji velikog lazareta za raskuživanje putnika i robe koja je morskim putem stizala u Dubrovnik, a kao najpogodniju lokaciju odabiru otok Lokrum. Dubrovački Senat prihvata 1534. godine plan za gradnju lazareta na Lokrumu.²

Budući da se u 16. stoljeću mijenja smjer trgovačkih putova preko Dubrovnika, tj. umjesto smjera s mora na kontinent prevlada u to vrijeme smjer trgovačkih pravaca preko Balkana u Dubrovnik i dalje morskim putovima prema zapadu i istoku. Zbog toga novog smjera trgovačkih kretanja postao je lazaret na Lokrumu nepogodan, te je potreba za novom lokacijom lazareta postala sve hitnija, osobito stoga jer su putnici i roba dolazili u Dubrovnik iz zemalja koje su vrlo često bile zahvaćene raznim zaraznim bolestima i pošastima. Zbog toga Vijeće umoljenih određuje 1627. godine novu lokaciju lazareta pod crkvom sv. Antuna na Pločama.³

Odabrana lokacija izvrsno je odgovarala svojoj svrsi, jer je upravo tamo završavao tzv. »Dubrovački drum« za Carigrad, koji je povezivao sve tadašnje važnije privredne centre Balkana. Izgradnja novog lazareta na Pločama započela je 1627. godine, a prvi dio, koji se sastojao od tri odjeljenja, završen je 1630, dok su dva naknadno prigradena odjeljenja dovršena tek 1648. godine.⁴

Lazareti na Pločama sačuvani su se do danas u svojem gotovo izvornom obliku. Bilo je, doduše, i odlučnih momenata, kao npr. 1936. godine, kada se »zbog uljepšavanja grada« zdušno zagovaralo rušenje Lazareta na Pločama, kako »bi panorama grada, gledana s mora, dobila sasvim novi izgled...«.⁵

Sreća je da do toga vandalskog čina ipak nije došlo i da se zahvaljujući naporima Zavoda za zaštitu spomenika kulture grada Dubrovnika šezdesetih godina ovog stoljeća prišlo restauraciji i revitalizaciji starih dubrovačkih Lazareta na Pločama, davši im nov sadržaj i namjenu.

Plan adaptacije Lazareta na Pločama (crtež iz 1784. godine)

*Plan for the remodeling of the Lazzaretto in Ploče
(drawing, 1784)*

Osim planova Lazareta koje je izradio arhitekt Vitelleschi u 19. stoljeću,⁶ u Historijskom arhivu u Dubrovniku sačuvan je i najstariji plan i crtež kompleksa Lazareta na Pločama iz 1784. godine,⁷ tj. nacrt iz godine kada se pristupilo manjim adaptacijama Lazareta radi što boljeg funkcioniranja i što svršihodnije sanitарне zaštite grada.

Zbog tih neophodno potrebnih zahvata podnjeli su »ufičijali od Sanitata« Vijeću umoljenih nacrt na kojem su bili označeni svi potrebni zahvati na tome objektu. Taj prijedlog prihvaćen je na sjednici Vijeća umoljenih 11. kolovoza 1784, a zaključak sjednice glasi:

»...od strane Vijeća umoljenih zaključeno je da ufičijali od Sanitata predlože plan u vezi s javnim lazaretima. Spomenuti ufičijali od Sanitata ozbiljno su razmislili o potreboj intervenciji, koja je bila izuzetno važna i za javno zdravlje i za s time povezану hitnost realizacije, i to zato što naši Lazareti imaju velik ugled kod svih naroda koji trguju s našom Republikom. Zato je potrebno da se prema njima strogo primijene sve mjere sigurnosti glede karantene kako bi se spriječio svaki koban dogadaj u vezi sa zarazama. Stoga je zaključeno:

1. Budući da stranci zajedno sa svojom robom pristižu danas i morskim i kopnenim putovima u naše Lazarete iz sumnjivih zemalja i iz onih koje su danas zahvaćene kugom, potrebno je svim sredstvima i na sve načine postići kako bi se Republika što uspešnije zaštitiла od toga strahovitog bića čovječanstva, tj. da se onemogući bilo kakav dodir s onima koji izdržavaju

karantenu. S time u vezi potrebno je da se odmah povisi već poznati zid koji postoji preko puta Lazareta, i to počevši od janjičarskog lazareta do prostora nasuprot lazaretu 'Emina', i produži ga se sve do ugla lazareta 'Emina', kako je to i označeno na priloženom crtežu. Na taj bi se način čitav prostor Lazareta kompletно ogradio, te bi tako bila onemogućena bilo kakva komunikacija s vanjske strane Lazareta s onima koji unutar njega izdržavaju svoju karantenu. A takvih je slučajeva bilo ranije i oni su izazivali javne skandale. Stoga je u tom zidu potrebno otvoriti vrata, kako je to označeno na spomenutom crtežu, a visina tih vrata treba biti tolika da kroz njih može slobodno proći jahač na konju. Ta se vrata trebaju zatvarati ključem i zabraviti katancem ne samo preko noći već je to potrebno činiti takoder i danju i kad god to prilike budu zahitjive. Kad su vrata otvorena, potrebno je da ih čuva straža sastavljena od povjerljivih osoba koje će odrediti Senat.

2. Potrebno je povisiti spomenuti zid uz koji se nalaze sjedišta koja gledaju prema moru, a služe taboru.⁸ Isto tako visok zid mora se podići sve do vrta pokraj crkve sv. Antuna, kako je to označeno na crtežu. Na taj će način tabor biti zatvoren, a u njemu i postojeći han te kućica koja je prigradena hanu, a nazvana je čardak. Iznad spomenutog zida potrebno je otvoriti jedna vrata (kao što je to vidljivo na crtežu) kroz koja će biti moguć prolaz od tabora do prostora Lazareta. Takoder je potrebno da i ta vrata budu zaključana i da pokraj njih bude kapetan od Lazareta. Nadalje se određuje da se ta vrata ne

smiju otvarati bez osobne prisutnosti spomenutog kapetana ili kojeg drugog ufičijala od Sanitata.

3. Potrebno je da se ispred svakih od triju vrata koja se nalaze unutar Lazareta sagradi jedan zaseban i odijeljen prostor, zatvoren vratima koja su providena rešetkama i zatvorena ključem, te da ti ključevi moraju biti kod kapetana od Lazareta. Takoder je zaključeno da se rešetka na vratima ne smije otvarati bez prisutnosti kapetana ili kojeg drugog ufičijala od Sanitata, osim ako se ne bi radilo o nekom izuzetnom slučaju, a i onda samo uz prisustvo i dozvolu ufičijala od Sanitata.

4. Kako svi lazareti i bedaferi⁹ koji postoje unutar Lazareta moraju isključivo služiti za karantenu, potrebno je da se nakon završene karantene i postupka u vezi s njom oslobole svi oni koji su se nalazili unutar karantenskog prostora. Takoder je zabranjeno da se unutar tog prostora, nakon isteka karantenskog roka, zadržava bilo kakva vrsta robe.

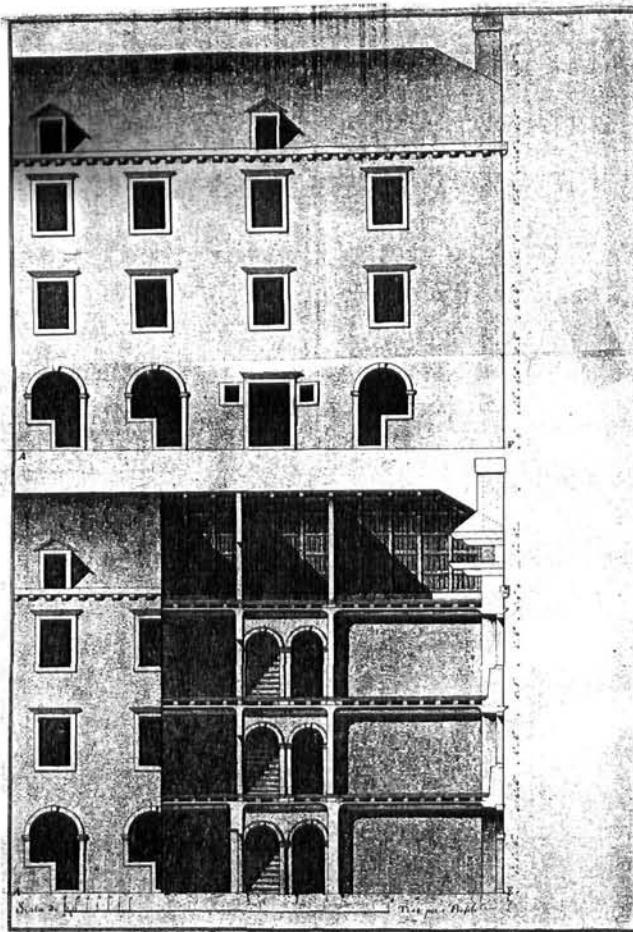
5. Kako medutim nije moguće sasvim sprovesti prije spomenuto odredbu s obzirom na turske trgovce, koji sa svojom robom dolaze u naše Lazarete morskim ili kopnenim putem, a da im se ne omogući jedan prostor na kojem bi se mogli zadržavati i spremati svoju robu, a osobito jestvine, potrebno je da se na prostoru na kome su smješteni Lazareti, i to u neposrednoj blizini kapetanova lazareta, podigne jedna posebna zgrada nalik na turski han, od koje će gornje sobe služiti ljudima za stanovanje, a donje prostorije za smještaj robe i za konjske staje. U toj će zgraditi, a ne u prostoru određenom za karantenu, stanovati turski gjumlek kad bude ovde boravio po svojoj dužnosti.«

Na crtežu Lazareta, koji je priložen aktu Vijeća umoljenih,¹⁰ prikazana su razvijena pročelja kompleksa zgrada Lazareta na Pločama gledana sa strane današnje Ulice Frana Supila.

Ovaj sklop strogo funkcionalno zamišljenih zgrada, s više negoli jednostavno riješenim pročeljima, predstavlja vrijedan urbanistički, arhitektonski i povjesni kompleks na prostoru Ploča. Pojedine zgrade Lazareta povezane su u jednu jedinstvenu arhitektonsku cjelinu cezurama visokih razvojnih zidova s ulaznim vratima koja vode u dvorišni prostor s arkadnim trijemovima. Ispred tog niza zgrada Lazareta bio je podignut zid, koji se na crtežu iz 1784. godine povisuje, a ulazna vrata zatvaraju rešetkama. Ispred tog postojećeg zida projektira se te godine još jedan zid radi što bolje zaštite tog kompleksa.

Kako pročelja zgrada Lazareta na crtežu iz 1784. godine sasvim odgovaraju arhitektonskom snimku postojećeg stanja iz 1961. godine,¹¹ odnosno današnjem stanju, vidljivo je da se na pročeljima zgrada Lazareta prema današnjoj Ulici F. Supila nisu izvršili naknadni arhitektonski zahvati od vremena kada su ti Lazareti podignuti, tj. od 1627. do 1648. godine. Stoga nam ovaj crtež iz 1784. godine prikazuje autentično arhitektonsko oblikovanje pročelja Lazareta prema današnjoj Ulici F. Supila, tj. oblikovanje zgrada javne namjene, kojih se arhitektura manifestirala prvenstveno u smislu utilitarističke i strogo funkcionalne namjene tog sklopa zgrada, kod kojih je svršishodnost i praktičnost dolazila na prvo mjesto.

Iz prve četvrtine 19. stoljeća sačuvani su u Historijskom arhivu u Dubrovniku planovi triju zgrada u dubrovačkoj povjesnoj jezgri i to: kuće Mihovila Čuklića (ranije kuća Bassegli), kuću Ilijе Milićea i plan novogradnje pekare u kući Nikole Ucovića.

Pročelje i presjek kuće Mihovila Čuklića (arhitekt Boriani, 1817. godine)

Facade and section of the house of Mihovil Čuklić (architect Boriani, 1817)

Kuća Mihovila Čuklića

Mihovio Čuklić (njegovo se ime u aktima arhiva piše još i »Zuchich, Zuchlich i Ciucich«) posjedovao je kuću u Dubrovniku u ulici »Is-meghiu bačvara«, kbr. 364, koja je ranije bila vlasništvo obitelji Bassegli.

Mihovio Čuklić podnosi Dubrovačkom magistratu 20. kolovoza 1817. sljedeću molbu: »Potpisani vlasnik kuće br. 364 smještene u ulici zvanoj 'Is-meghiu bačvara', a koja je prikazana na priloženim planovima, želio bi da iznova izgradi sve dijelove kuće koji su na planu prikazani žutom bojom, kako bi na taj način dobio više prostora. Nada se da će Gradski magistrat dozvoliti izgradnju planiranih poboljšanja, te stoga moli što hitnije rješenje svoje molbe.«¹²

Uz svoju molbu priložio je Mihovio Čuklić planove i opis predloženih adaptacija i nove izgradnje.

Opis planova

»Predio Velike česme, Ulica 2, kuća br. 364.

Objašnjenje priloženih planova I, II i III.

TABLA I. Prizemlje

- a) Ulaz odnosno 'vestibul' stare kuće.
- b) Konoba za koju se predlaže da se pretvoriti u dučan probijanjem vrata br. 1 (označeno crvenom bojom).
- c) Druga konoba koja bi se također mogla pretvoriti u maga-

zin, tako da se zatvore unutrašnja vrata br. 3 (crveno) i prolaz ispod stepenica br. 4 (crveno).

d, d) Prolaz iza stepenica.

e) Dvokrako kameno stepenište koje vodi na I. kat.

f, g, h) Tri dučana smještena prema istoku.

ii) Magazin odnosno konoba ('stranj') ispod terase, gdje se na istočnom dijelu projektira stepenište br. 5 (crveno), kako bi se moglo doći do novoprojektiranog I. kata. Drugi dio terase, koji bi se odvojio zidom br. 6 (crveno), mogao bi se također upotrijebiti kao magazin.

I, m, n, o) Četiri dučana smještena prema ulici 'Is-meghiu polacce', a nalaze se ispod terase.

p) Cisterna zapremine 1.900 kubičnih stopa. Dijelovi označeni pod h, ii, m, n, o, p) odgovaraju prostoru ispod terase.

I. kat

Žuta boja označava projekt novogradnje, dok crna boja označava postojeće stanje.

Projekt terase

Br. 7 (crveno). Zatvaranje vrata koja vode na terasu.

Br. 8 (crveno). Dvokrako stepenište koje vodi na I. kat, široko 4 stope; na kraju stepeništa nalazi se prostor koji osvjetljava i stepenište I. kata i stepenište koje vodi na II. kat te odmorište dugačko 9, a široko 4'-6", pomoću kojeg se dolazi u sobu br. 9 (crveno), u predoblje br. 10 (crveno) i u sobe br. 11 i 12 (crveno), iz predoblja br. 10 (crveno) dolazi se u dvoranu br. 13, a iz ove u sobe br. 14, 15 i 16 (crveno).

Dimenzije soba I. kata

Br. 9 (crveno): dužina 18 stopa, a širina 7'-10'. Tabla I.

Predoblje br. 10 (crveno): dužina 18,0 stopa, a širina 7'-0. Tabla I.

Sobe br. 11, 12, 14 i 15 (crveno) imaju svaka dužinu 11-6 stope, a širinu 9-0. Tabla I.

Dvorana br. 13 (crveno): dužina 18-0 stopa, a širina 14-0. Tabla I.

Br. 16 (crveno): dužina 18-0 stopa, a širina 10-6. Tabla I.

Svi su prozori jednakih dimenzija i oblika te se nastavljaju na prozore stare kuće.

TABLA II.

Br. 17 (crveno). Zatvaranje jednog prozora koji gleda na terasu.

Br. 18 (crveno). Stepenište za II. kat.

Br. 19 (crveno). Soba na kraju stepeništa, jednakih dimenzija kao i soba br. 9 (Table I. i III).

Br. 20 (crveno). Predoblje jednakih dimenzija kao i br. 10 (Table I. i III).

Br. 21, 23 (crveno). Sobe dugačke 18' do 19' stopa, a široke svaka 11'-6' stopa.

Br. 22 (crveno). Dvorana dugačka 19'-0, a široka 14'-0 stopa.

Br. 24 (crveno). Soba dugačka 19'-0, a široka 10'-6 stopa.

Potkrovje s belvederom na visini trećeg kata stare zgrade

Br. 25 (crveno). Zatvaranje prozora koji gleda na terasu.

Br. 26 (crveno). Stepenište u potkrovje.

Br. 27, 27 (crveno). Belvedere (Table II. i III).

Br. 28 (crveno). Kuhinja.

Br. 29 (crveno). Soba za služinčad.

TABLA III.

Presjek projekta uzduž linije D E

Br. 30 (crveno). Stepenište I. kata projektirano u konobu br. 5 (crveno). Tabla I, prizemlje.

Br. 31, 32 (crveno). Stepenište za gornje katove.

Profil E Y označava visinu svakog kata novog projekta; prva je visina 13', a odnosi se na visinu terase, odnosno na visinu postojeće zgrade ispod terase.

Ostale dimenzije označene su na odgovarajućim dijelovima plana. Dijelovi označeni sa I M pokazuju visinu krova stare zgrade, kao i projekt belvedera sa strane ulice 'Is-meghiu polacce'. Oblik doprozornika novih prozora treba odgovarati obliku prozora u staroj zgradi kako bi se novogradnja što više stopila sa starom zgradom.

Dubrovnik, 20. srpnja 1817. Boriani, arhitekt.¹³

Za bilo kakve adaptacije, poboljšanja postojećeg stanja kuće ili za novogradnju, bila je potrebna i suglasnost neposrednih susjeda. Stoga i Mihovio Čuklić, nadovezavši se na svoju molbu pod br. 1302 od 30. rujna 1817. godine, koju je uputio Gradskom magistratu u Dubrovniku, prilaže 9. studenoga 1817. i izjavu pristanka svojih neposrednih susjeda u vezi s namjeravanom izgradnjom terase na svojoj kući.¹⁴

Njegovi neposredni susjadi: Mihovio Benić, Gjuro Gvenal i Marija Krešić udata Krilović izjavljuju 5. studenoga 1817. sljedeće: »Mi potpisani vlasnici kuća susjednih kući Zuclich, kbr. 364, smještene u ovome gradu, izjavljujemo da se potpuno slazemo... s novom izgradnjom i ostalim preinakama i poboljšanjima koja se kane izvesti na spomenutoj kući, ukoliko nisu u protivnosti sa zakonima prave arhitekture i ako ništa ne može škoditi solidnosti i ukrasu te sigurnosti od požara. Michele Benich, Matteo Benich, Marietta Crescich in Crilovich, conte de Giorgi Bona.«¹⁵

Dne 6. prosinca 1817. podnosi Dubrovačkom magistratu svoj izvještaj Boriani, arhitekt planirane novogradnje i adaptacija na kući Mihovila Čuklića: »Na temelju spisa br. 1689 ovoga Magistrata potpisani je otišao na lice mjesta te je, na osnovi plana i nakon detaljnog pregleda lokacije same zgrade i plana za adaptaciju terase, ustanovio da je korpus planirane izgradnje izdvojen sa svih strana te da se projekt novogradnje nalazi iznad vlasnikove zgrade, tj. iznad kata sa svodovima, koji su dovoljno čvrsti da mogu nositi novoplaniranu gradnju. Također je ustanovio da svi dijelovi projekta izvrsno odgovaraju svim arhitektonskim zakonima, te se prema tome može pristupiti spomenutoj izgradnji bez ikakve bojazni za sigurnost arhitekture i za sigurnost od požara.

Dubrovnik, 6. prosinca 1817. Boriani.¹⁶

Dne 8. prosinca 1817. izdaje i tzv. gradska policija dozvolu za izvedbu projekta koji je podnio Mihovio Čuklić.¹⁷

Gradski magistrat u Dubrovniku izdaje 10. prosinca 1817. dozvolu Mihovilu Čukliću za adaptacije na njegovoj kući i za izgradnju terase (belvedera).¹⁸

Kuća Ilije Miletića

Ilija Miletić traži 11. lipnja 1817. dozvolu za izgradnju kuće u Dubrovniku, u ulici »Is-meghiu bačvara«. U svojoj molbi Gradskom magistratu u Dubrovniku napominje da je tom slavnom gradskom uredu podnio svoju molbu 10. lipnja 1817. zajedno s planovima u duplikatu za kuću koju gradi u Dubrovniku, a sada prilaže još i pristanak svojih neposrednih susjeda. Nada se što bržem rješenju svoje molbe, kako bi mogao izgraditi spomenutu kuću.¹⁹

Molbi priložene izjave susjeda glase: »Mi potpisani vlasnici susjednih kuća u ulici 'Is-meghiu bačvara' nemamo ništa protiv nove izgradnje kuće koju gradi Ilija Miletić.«²⁰

Planovi koje je svojoj molbi priložio Ilija Miletić prikazuju pročelje zgrade, presjek i tlocrt prizemlja, I. i II. kata te tavanu. Tlocrt prizemlja popraćen je sljedećom legendom:

I, II, III, IV – dućani ispod velike kuće,

V – ulaz u veliku kuću,

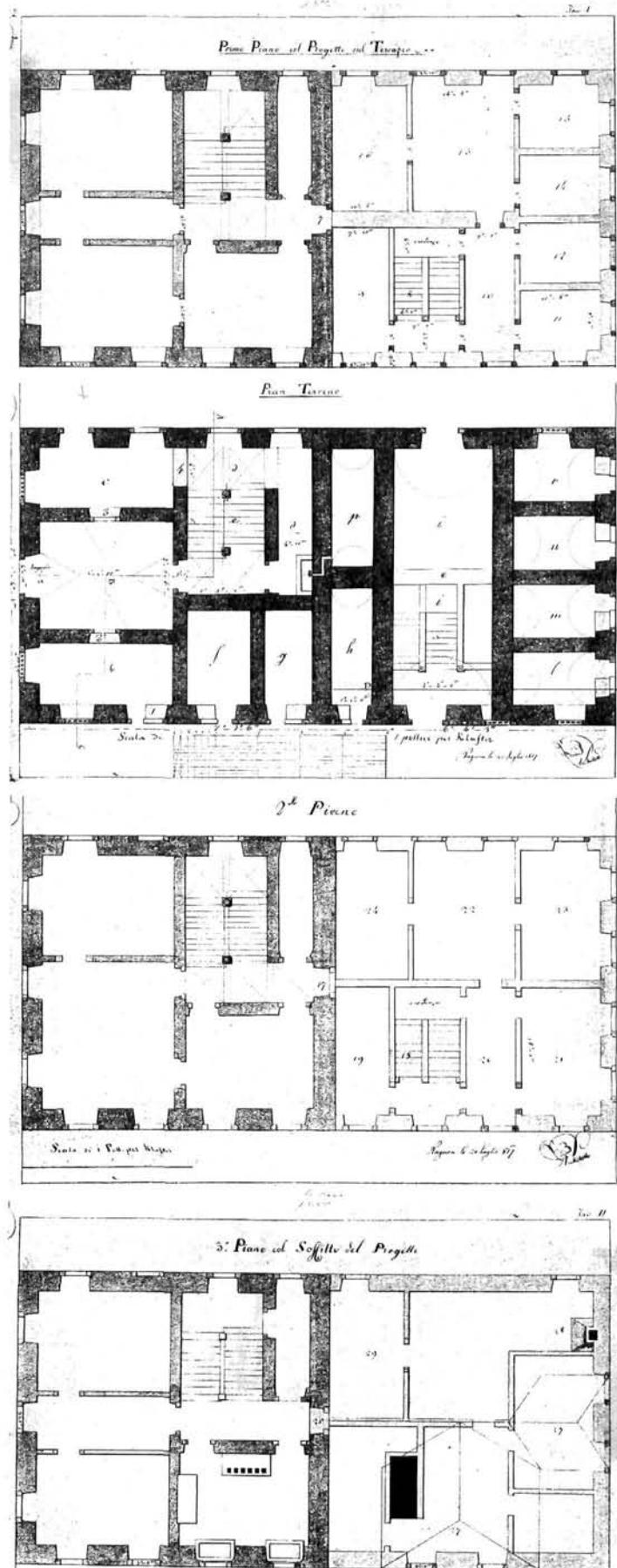
VI, VII – dućani ispod male kuće,

VIII – ulaz u malu kuću.

Plan je potpisao arhitekt Boriani u Dubrovniku, 7. lipnja 1817. Planove svake adaptacije, poboljšanja stanja i komfora kuće, odnosno nove izgradnje, u Dubrovniku morali su odobriti gradski inženjer i gradska policija. Stoga u vezi s Miletićevom molbom javlja gradski inženjer (tada je to bio Vitelleschi) 2. srpnja 1817. Gradskom magistratu u Dubrovniku sljedeće: »Pod brojem 916 od 21. lipnja 1817. proslijedena mi je molba Ilije Miletića, koji moli odobrenje za izgradnju jedne kuće u ovome gradu uz priložen plan. Nakon detaljnog pregleda spomenutog plana i nakon pregleda izvršenog na licu mjesta, smatram da se Ilijii Miletiću može dozvoliti ta izgradnja kuće na temelju priloženog plana, ukoliko ova izgradnja nije u suprotnosti s važećim propisima glede solidnosti i euritmike, kao i s obzirom na opasnost od požara.«²¹

Gradska policija uputila je 2. srpnja 1817. Gradskom poglavarstvu u Dubrovniku svoje odobrenje izgradnje kuće Ilije Miletića u Dubrovniku.²²

Na temelju tih odobrenja i mišljenja izdaje Gradski magistrat u Dubrovniku 22. srpnja 1817. definitivno odobrenje Ilijii Miletiću za gradnju kuće u ulici »Is-meghiu bačvara«, koje glasi: »Pregledavši planove kuće, izjave susjeda, pozitivno mišljenje gradskog inženjera i pristanak gradske policije, dozvoljava se Ilijii Miletiću da izgradi kuću u suglasnosti s priloženim planom...«²³

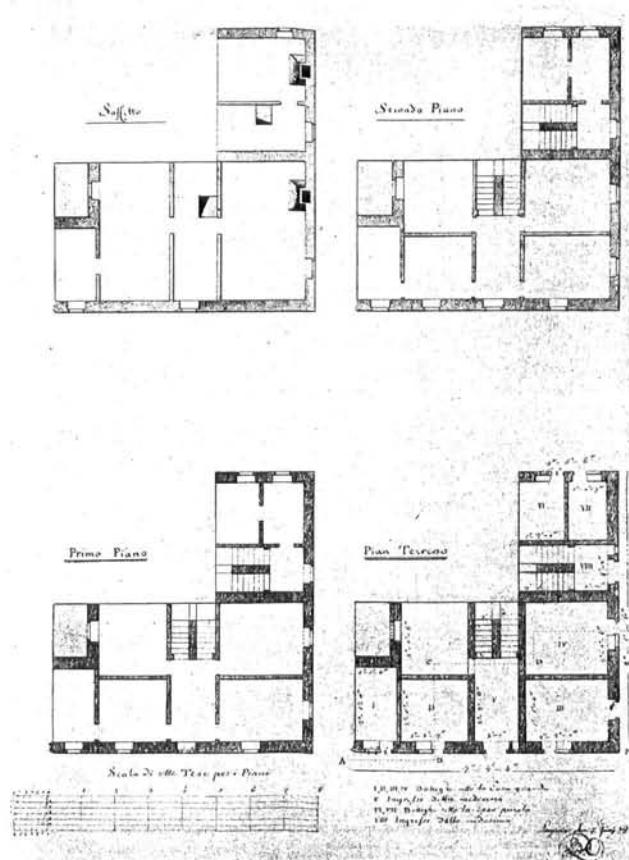
Novogradnja kuće Ilije Miletića – plan I. kata i terase (arhitekt Boriani, 1817. godine)

Construction of new house for Ilija Miletić – plans for the first floor and terrace (architect Boriani, 1817)

Tlocrt II. kata kuće Ilije Miletića (arhitekt Boriani, 1817. godine)
Ground floor plan of Miletić house (architect Boriani, 1817)

Tlocrt gornjeg kata i tavana kuće Ilije Miletića (arhitekt Boriani, 1817. godine)

Floor plan of the upper story and attic of Miletić house (architect Boriani, 1817)

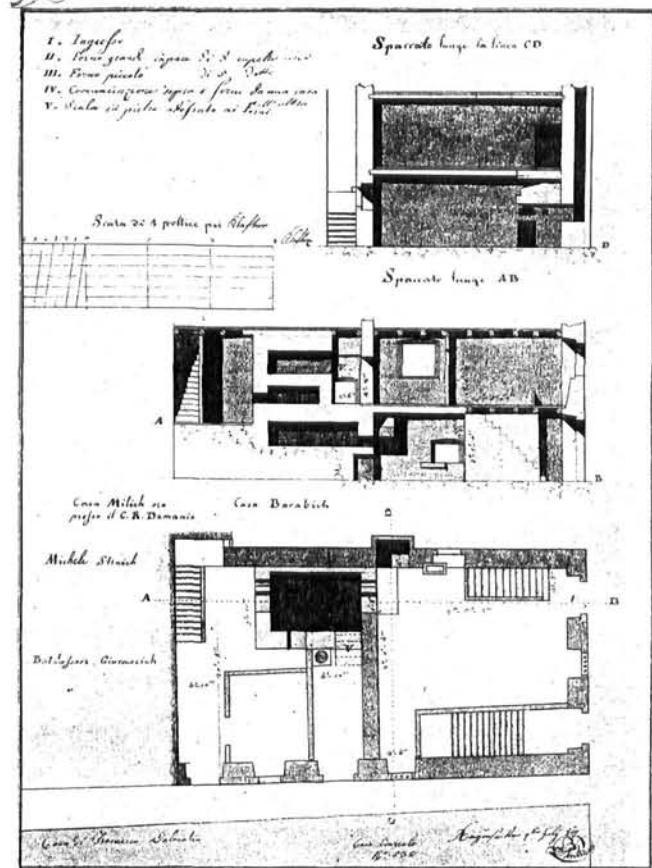
Plan za novogradnju pekare u kući Nikole Ucovića (arhitekt Boriani, 1817. godine)

Plan for the new bakery in the house of Nikola Ucović (Boriani, 1817)

Izgradnja nove pekare u kući Nikole Ucovića

Nikola Ucović podnio je 25. svibnja 1817. molbu dubrovačkoj općini sa sljedećim sadržajem: »Čast mi je saopćiti vam da posjedujem pekaru u kući, koja je moje vlasništvo, a nalazi se ispod crkve sv. Petra u ovome gradu. Budući da svoju staru pekaru ne mogu više koristiti na temelju novih propisa, te porušivši već dio stare pekare i pripremivši sav potreban materijal za gradnju nove pekare iznad već postojeće stare, molim hitno rješenje svoje molbe. Stoga molim da mi Naslov pošalje odgovornu osobu koja bi pregledala gradnju koju želim izvesti te da odredi sve potrebne uvjete kako bi ta gradnja mogla biti pravilno izvedena na temelju postojećih propisa.«²⁴ Na pozadini tog spisa pribilježeno je: »Spis se proslijeduje na daljnji postupak gradskom inženjeru Vitelleschiu.« Potpis: »Grado-načelnik Dubrovnika Conte di Bosdari, Dubrovnik, 27. svibnja 1817.«²⁵

Već 21. srpnja 1817. gradski inženjer Vitelleschi proslijeduje Dubrovačkom magistratu svoje mišljenje: »U vezi sa spisom od 27. svibnja 1817. primljenim od Gradskog poglavarstva, potpisani je odobrio da se pod njegovim nadzorom izvrši izgradnja nove pekare u kući Nikole Ucovića, kbr. 527, Ulica ... 4°, predio gradske bolnice, a u smislu člana 68. Pravilnika ... U vezi s povratkom Ucovićeve molbe umoljava se da se planovi koji predstavljaju gradnju nove pekare prilože u duplikatu, kako bi se vlasnik mogao s njima poslužiti prilikom izgradnje spomenute pekare, koja se nalazi ispod masivne bolte od opeka i koje gradnja ni u kojem slučaju ne može izazvati ni najmanji požar.«²⁶

Presjek kuće Nikole Ucovića (arhitekt Boriani, 1817. godine)
Section of Nikola Ucović's house (Boriani, 1817)

Plan nove pekare u kući Nikole Ucovića izveo je dubrovački arhitekt Boriani. Plan je signiran i datiran: »Ragusa den 7th July 1817 – Boriani Architetto.«²⁷

Dubrovački arhitekt Boriani izveo je i neke popravke u dubrovačkim gradskim zatvorima 1818. godine. Tako se 3. travnja 1818. Gradskom poglavarstvu u Dubrovniku obraća čuvan tih zatvora Mihovio Bego sljedećom molbom. »Budući da su zatvori koji su mi povjereni na čuvanje potrebni hitni i neodloživi popravci, kao što je to vidljivo iz priloženog opisa radova koji je sačinio gosp. arhitekt Boriani, molim Naslov da moju molbu proslijedi odgovornim vlastima. Michele Bego.«²⁸ Istog datuma piše gradonačelnik Dubrovnika Conte di Bosdari sljedeće: »... budući da je privremeni čuvan gradskih zatvora podnio priložen popis raznih popravaka koje je potrebno uraditi u gradskim zatvorima, i pošto se isti Magistrat uvjerio u hitnost tih popravaka, obraća se on Kapetaniji s molbom da se odobre potrebna sredstva za spomenute radove.«²⁹

Prema tome može se zaključiti da je dubrovački arhitekt Boriani obavio, osim spomenutih radnji na kućama Mihovila Čuklića, Ilije Miletića i Nikole Ucovića, još vjerojatno i druge slične radnje na zgradama stare dubrovačke jezgre.

Ovo nekoliko planova u vezi s građevinskim intervencijama na zgradama u povijesnoj urbanoj jezgri Dubrovnika s kraja 18. i iz prve četvrtine 19. stoljeća ne samo da predstavljaju autentične dokumente o izgledu i stanju predmetnih zgrada već mogu dobro poslužiti i prilikom naknadnih restauracija i konzervacija tih zgrada.

Bilješke

1

S. BENIĆ, *Konzervatorsko-urbanistički problemi Dubrovnika – Dubrovački Lazareti*, Zbornik za zaštitu spomenika kulture, Beograd, 1961, str. 12, 107.

2

S. BENIĆ, *nav. dj.*, str. 108.

3

Historijski arhiv Dubrovnik (u dalnjem tekstu: HAD), *Consilium rogatorum*, sv. 70, str. 152-153; sv. 78, str. 159; S. BENIĆ, *nav. dj.*, str. 108.

4

S. BENIĆ, *nav. dj.*, str. 109.

5

S. BENIĆ, *nav. dj.*, str. 105.

6

HAD, zbirka crteža Vitelleschi; S. BENIĆ, *nav. dj.*, str. 110, sl. 7.

7

HAD, *Consilium rogatorum*, sv. 192, fo. 91v-94.

»La prima parte è di approvare il 6° Capitolo del predetto Piano letto. La seconda di correggerlo 7 contra 16.

Essendo stato accommesso alli SS.^{mi} Officiali alla Sanità coll' Aggiunta dell' Eccellenzissimo Senato per Parte expressa dell' Eccellenzissimo Consiglio di Pregati presa sotto li 11. Agosto prossimo passato, che formino, e riportino un Piano sopra i Pubblici Lazzareti, et avendo li detti SSⁿ riflettuto seriamente sulla detta importantissima materia, che viene ad interessare la comune salute, e sopra la grandissima premura, che deve aversi, onde siano in pieno credito li nostri Lazzareti appresso tutte le Nazioni commercianti collo Stato nostro, e che ai stessi possano essere pienamente, e con sicurezza osservate le regole della Contumacia a scanso d'ogni sinistro accidente riportano. Primo, che venendo presentemente spesse volte per via di Mare, che via di Terra della gente, e degli effetti ai nostri Lazzareti dai Paesi sospetti, ed anche degli attualmente attaccati di peste, et dovendosi perciò cercare ogni modo, ed ogni mezzo, come più sicuramente preservare lo Stato da sì orribile flagello con levare ogni comunicativa, che potrebbe avversi con quelli, che fanno la Quarantena si debba perciò immediatamente inalzare il noto Muro esistente dirimpetto ai Lazzareti, cominciando dal Lazzaretto del Gianizzero sino al sito dirimpetto al Lazzaretto degli Emini exclusive, e tirarlo ancora sino al cantone del detto Lazzaretto degli Emini in maniera expressa nel Disegno presentato., cosicchè il recinto de'Lazzareti vi venghi serato totalmente, onde non si possa più di fuora avere alcuna comunicazione con quelli, che fanno la Quarantena, come seguiva finora con scandalo universale. E nel detto Muro si debba aprire una Porta connotata nel detto Disegno, e la quale dovrà essere di grandezza tale, che per la medesima possa liberamente passare l'uomo a cavallo, e la detta Porta debba stare serrata con Rastello, ed anche a chiave di notte tempo, come pure di giorno, quando lo richiederanno le circostanze. E quando la detta Porta starà aperta si debba alla medesima tenere una Guardia di persone di qualità, e di numero giusta lo disporrà L'Eccellenzissimo Senato.

2do – Che si debba pure inalzare quel muro, a cui sono attaccati i Sedili che guardino il Mare, e che servano il Tabor et il detto Muro così inalzato si debba di equal grandezza tirare in sù sin all'orto accanto alla Chiesa di S. Antonio, come stà espresso nel Disegno; onde resti serrato il Tabor, e nel medesimo anche il Hano, e quella Casuccia, che stà attaccata al Hano detta Ciardak, e sopra il detto Muro si debba pure aprire una Porta giusta stà espresso nel Disegno, per cui sarà il passo del Tabor al recinto dei Lazzareti; e che la detta Porta debba stare serrata a chiave, la quale debba stare appresso il Capitano dei Lazzareti, nè possa la medesima Porta aprirsi, che colla personale assistenza del detto Capitano, e di altro Officiale per l'Officio della Sanità.

3 – Che avanti la Porta di ciascheduno dei Lazzareti esistenti dentro il detto recinto si debba fabbricare un recinto separato serrato colla sua Rastellatta a chiave, e che le Chiavi dei detti Rastelli debbano stare appresso il Capitano de'Lazzareti, nè mai possano aprirsi senza la di lui personale assistenza, o di altro Officiale per l'Officio alla Sanità, se

non in qualche caso, e questo con assenso, e permissione delli SS. Officiali alla Sanità.

4 – Che dovendo tutti li Lazzaretti, e Baggiaferri esistenti dentro il detto recinto servire soltanto per l'espurgo delle Contumacie, debba perciò subito finita la Quarantena, et avuta la pratica, essere ognuno licenziato dal detto recinto, nè dentro il medesimo si possa tenere veruna sorte di Merci dopochè le stesse averanno fatta la dovuta Quarantena.

5 – Ma non potendosi dare piena esecuzione al precedente Capitolo riguardo ai Mercanti Turchi, che vengono colle loro Merci ai nostri Lazzaretti per via di Mare, o per via di Terra, senza che si dia loro qualche loco, ove potranno fermarsi, e riporre le loro Merci di pratica per essitarle, massime de'Comestibili, si debba perciò in quel sito, ove sono i Lazzaretti contigui al Lazzaretto del Capitano, fare una fabbrica a modo dei Hani Turchi, acciò le Stanze di sopra servano per abitazione alla gente, e quelle di sotto per rispostiglio delle Merci, e per stalle dei Cavalli, e che nella detta fabbrica debba stare anche il Giumblechi Turco, quando è di pratica, e non già nel recinto dei Lazzaretti di Contumacia.

La prima parte è di provvedere Ducati otto milla di quel Denaro, che poi si dirà per l'esecuzione del predetto Piano ora approvato: La 2da di no – per 6 contra 17.

La prima parte è di applicare da oggi all'avvenire alla fabbrica dei Lazzaretti tutti i frutti spettanti al Publico Monte Radulovich tanto quelli, che finora si percepivano, quanto quelli, che all'avvenire si percepiranno; come pure i frutti, che all'avvenire si percepiranno dei attrassi del detto Monte. La seconda di no.«

8

Tabor je bio na širem prostoru današnje gimnazije u Ulici F. Supila.

9

Bedaferi su prostorne jedinice unutar Lazareta.

10

HAD, *Consilium rogatorum*, sv. 192, fo. 91v-94.

11

S. BENIĆ, *nav. dj.*

12

HAD, Općina Dubrovnik (OD), 1817, kutija 301-528-V, no. 1689: »Al Magistrato di Ragusa – Il sottoscritto Proprietario della Casa no. 364 situata nel luogo denominato 'Is-meghiu bacvara', expressa negli annessi disegni che presenta in duplo, pensa di costruire di nuovo tutte le parti disegnate in giallo per acquistar più comodo. Si lusinga, che il riverito Magistrato Municipale vorrà autorizzarlo alla costruzione dei progettati miglioramenti, pregando di un sollecito riscontro e conforto in direzione del patente – Ragusa, li 20. agosto 1817 – Michele Zuclich.«

13

HAD, OD, 1817, kutija 301-528-V, no. 1689: »Rione della Fontana grande, Calle 2, Casa no. 364. Spiegazione delle tavole qui annesse No. I, II, III.

TAVOLA I. Pian terreno

- a) ingresso o vestibolo della casa vecchia.
- b) cantina che si propone di ridurre in bottega coll'apertura della porta no. 1 (rosso).
- c) altra cantina riducibile in magazzeno colla chiusura della porta interna no. 3 (rosso) e del passaggio sotto la scala no. 4 (rosso).
- d, d) passaggio dietro la scala.
- e) scala in pietra a due rami che conduce al 1mo piano.
- f, g, h) tre botteghe a levante.
- ii) magazzeno o stragn sotto il terrazzo nella cui metà a levante vien progettato alla scala no. 5. (rosso) per montar al primo piano del nuovo progetto, l'altra metà, che vien divisa dal muro no. 6 (rosso) potrebbe servire egualmente di magazzeno.
- i, m, n, o) quattro botteghe sulla contrada detta 'Is-meghiu polacce' sotto il terrazzo.
- p) cisterna capace di 1900 piedi cubici. Le parti h, ii, l, m, o, p – corrispondono sotto il piano del terrazzo.

Primo piano

Le tinte in giallo indicano il progetto della nuova fabbrica. Il nero indica la fabbrica esistente.

Progetto del terrazzo

no. 7 (rosso). Chiusura della porta del terrazzo.

no. 8 (rosso). Scala del 1mo piano a due rami larga 4 piedi; a capo della scala v'è una finestra per illuminare tanto la scala del 1mo piano, quanto quella che conduce al 2do piano, ed un pianerottolo lungo 9, e largo 4'-6" per mezzo del quale si passa nella camera no. 9 (rosso), nell'andito no. 10 (rosso) e nelle camere no. 11 e 12 (rosso), dall' andito no. 10 (rosso) si passa nella sala no. 13, e da questa nelle stanze no. 14. 15 e 16 (rosso).

Dimensioni delle stanze del 1mo piano

No. 9 (rosso) lunghezza piedi 18 larghezza 7'-10' Tav. I.

Andito no. 10 (rosso) lunghezza piedi 18,0 larghezza 7-0 Tav. I.

Le stanze no. 11, 12, 14,

15 (rosso) sono lunghe ciascuna piedi 11-6 larghezza 9-0 Tav. I.

Sala no. 13 (rosso) lunghezza piedi 18-0 larghezza 14-0 Tav. I

No. 16 (rosso) lunghezza piedi 18-0 larghezza 10-6 Tav. I.

Tutte le finestre sono del medesimo ordine, e in continuazione di quelle della casa vecchia.

TAVOLA II.

no. 17 (rosso). Chiusura d'una finestra che guarda il terrazzo.

no. 18 (rosso). Scala del 2do piano.

no. 19 (rosso). Stanza a capo della scala le cui dimensioni sono come quelle del no. 9 (Tav. I, III.)

no. 20 (rosso). Andito le cui dimensioni sono come quelle del no. 10 (Tav. I, III.)

no. 21, 23 (rosso). Stanze lunghe 18' a 19' piedi, larghe ognuna 11'-6".

no. 22 (rosso). Sala lunga 19'-0, larga 14'-0.

no. 24 (rosso). Stanza lunga 19'-0, larga 10'-6.

Soffitto con Belvedere all'altezza del terzo piano della vecchia fabbricazione.

no. 25 (rosso). Chiusura della finestra che corrisponde sul terrazzo.

no. 26 (rosso). Scala del soffitto.

no. 27, 27) (rosso). Belvedere, Tav. II, III.

no. 28 (rosso). Cucina.

no. 29 (rosso). Stanza per la servitù.

*TAVOLA III.**Spaccato del progetto lungo la linea DE*

no. 30 (rosso). Scala del 1mo piano progettato nello stragno no. 5 (rosso). Tav. I, pianterreno.

no. 31, 32 (rosso). Scala dei piani superiori.

Il profilo EY indica le altezze di ciascun piano nel nuovo progetto; la prima altezza 13' è quella del terrazzo, o del fabbricato esistente sotto il medesimo.

Le altre dimensioni per non ricorrere sempre alla scala geometrica, sono marcate sulle parti corrispondenti.

La parte LM fa vedere l'altezza del tetto della casa vecchia, e il progetto del belvedere della parte della contrada detta 'is-meghiu polacce'.

Le sacome per le intelejature delle finestre dovranno tirarsi de quelle esistenti nella fabbrica vecchia, per combinar possibilmente il vecchio col nuovo fabbricato.

Ragusa, li 20. luglio 1817.

Boriani Architetto»

14

HAD, OD, 1817, kutija 301-528-V, no. 1689.

15

HAD, OD, 1817, kutija 301-528-V, no. 1689: »Noi sottoscritti Proprietari e confinanti della casa Zulich no. 364 situata in questa Città accordiamo il nostro libero assenso salvo le viste politiche, per la nuova costruzione ed altre modificazioni e miglioramenti da farsi nella suddetta Casa, purchè questi non eccedano i canoni della vera architettura, e niente osti alla solidità ed all'ornato, come pure nella sicurezza del fuoco. In Sede di Ragusa li 9. Novembre 1817. Michele Benich, Matteo Benich, Marietta Crescich in Crilovich, Conte de Giorgi Bona.«

16

HAD, OD, 1817, kutija 301-528-V, no. 38: »Dietro il no. 1689. di Esso Municipio il sottoscritto si è portato sulla faccia del luogo col piano rimessogli, e dopo aver esaminato attentamente si la posizione dell'edificio esistente come pure il piano del nuovo edifizio progettato sul

terrazzo ha rilevato che il corpo di fabbrica è isolato da tutte le parti, che il nuovo fondo del medesimo proprietario, cioè sopra il piano del terrazzo costruiti a volte è ben resistente per reggere la nuova fabbrica da sopraporsi, che tutte le parti del progetto concordano benissimo colle leggi architettoniche e che in conseguenza niente v'è da sospettare sulla solidità coll'ornato della fabbrica, requisiti fondamentali, come pure sulla sicurezza del fuoco. Io sottoscritto quindi opisco, rispettosamente che venga accordato al supplicante il permesso di poter effettuare quanto viene espresso sul piano annesso alla sua petizione. Ragusa, li 6. dicembre 1817 – Boriani.«

17

HAD, OD, 1817, kutija 301-528-V, no. 225.

18

HAD, OD, 1817, kutija 301-528-V, no. 1897: »Ragusa, li 10. dicembre 1817 – Visto il disegno della fabbrica prodotto e consenso dei ... e visto l'atto di adesione del C. R. Ingegnere civile e il Rapporto di non opposizione della Polizia municipale per quello che concerne si accorda al supplicante il permesso di eseguire l'intromenzionata fabbrica in conformità del suddetto disegno, che si riverte, e dentro i limiti espressi nel medesimo, il di cui duplo, resta fra gli atti in questo archivio. Bosdari.«

19

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 1096: »Alla Municipalità di Ragusa – Ragusa li 11. giugno 1817. Elia Miletich avendo prodotto a questo riverito Uffizio Municipale fin ai 10. corrente mese una di lui petizione con disegni in duplo della di lui casa che sta fabbricando non manca presentemente di riprodurre questa nuova di lui petizione coll'annesso consenso dei vicini. Si lusinga, in conseguenza di essere quanto prima esaudito nelle di lui domande, cioè questo Uffizio Municipale vorrà accordargli autorizzazione di compire la di lui fabbrica...«

20

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 1096: »I sottoscritti proprietari delle case vicine alla nuova fabbrica che stà errigendo Elia Miletich 'is-meghiu bacvara' niente hanno da opporre, ed in conseguenza accordano il loro assenso per la di lui costruzione. Ragusa, li 11. giugno 1817. Gregorio Vicevich per Michele Baletin che disse di non saper scrivere, testio: Florio Matiashevich testimonio; Matteo Niccolò Conte de Ghetaldi; Savino Conte de Giorgi.«

21

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 1020: »Col no. 916. del 21. dello scorso mese mi è stata rimessa da questo Ufficio Municipale una supplica di Elia Miletich che dimanda di poter costruire una casa in questa Città col relativo disegno. Esaminando il disegno stesso, e fatta una visita sopra luogo, trovo che il Miletich qualora costruisca la casa, come viene rappresentata nel suo disegno, che si possa permettere l'erazione, giacchè niente s'oppone alle viste politiche, riguardando alla solidità, all'Euritmica, ed al pericolo del fuoco.«

22

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 1020: »Spett. Uffizio comunale di Ragusa – La polizia comunale, per quello che concerne le proprie sue attribuzioni, non trova alcun ostacolo per il fabbricato di una nuova casa dirimpetto a quella della Comune, e di ragione di Elia Miletich.«

23

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 1096: »Visto il disegno della fabbrica prodotto, ed il consenso dei vicini, e visto l'atto di adesione del C^o Sig. Ingegnere Civile, ed il rapporto di non opposizione della Polizia municipale per quello che la concerne, si accorda al supplicante il permesso di compire l'entromenzionata fabbrica in conformità del suddetto disegno, che reverte, e dentro i limiti espressi nel medesimo il di cui duplo resta fra gli atti in questo archivio. Bosdari.«

24

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III: »Ho l'onore di rappresentarle che avendo io un forno nella casa di mia proprietà sotto San Pietro in questa Città, e non potendomi di questo servire per non essere contro le prescrizioni ... il vigente regolamento al & 68, onde advendone già disfatto un forno, e preparati i materiali per costruirne un nuovo colla colta sopra il medesimo a norma del precitato regolamento lo che mi urge di fare. Perciò supplico che volesse delegarmi persona che possa

vedere la detta fabbrica che devo fare e prescrivere come deve esser fatta acciò sia uniforme ai voleri del regolamento vigente, e possa servir... Ragusa, li 25. maggio 1817 – Niccolò Uzovich.«

25

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III: »Da rimettersi al C. N. Ingegnere Civile Signor Vitelleschi per l'opportuna erasione colla reverzione del comunicato. Ragusa, li 27. maggio 1817 – Il Podestà di Ragusa – Conte di Bosdari.«

26

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 1126: »Inerentemete all'attergato 27. maggio 1817. di questo riverito Uffizio Municipale il sottoscritto ha fatto eseguire sotto di lui la direzione il forno nuovo nella casa di Niccolò Uzovich no. 527, Calle ... 4º, Rione, Ospedal Civile, a senso dell'articolo 68. del regolamento. In conseguenza colla restituzione dell'annessa supplica si pregia di presentare in duplo i disegni dimostranti la costruzione del nuovo forno onde possa il proprietario esser abilitato a prevalersene giacchè il forno suddetto essendo costruito sotto un massiccio volto di mattoni non può in nien caso cagionar il benchè minimo incendio. Ragusa, li 21. luglio 1817 – Vitelleschi, Ces. Reg. Ingegnere civile.«

27

HAD, OD, 1817, kutija 601-900-III, no. 232.

28

HAD, OD, 1818, C-39, no. 487: »Al Magistrato Municipale: Urgendo queste carceri affidate alla mia custodia di alquanta indispensabile reparazioni del Tavolatto, imbianchitura ecc., come rileverà dal qui annesso fabbisogno redatto dal Sig. architetto Boriani, che mi fo il dovere di annettarglielo, pregandola di rimetterlo a chi spetta per le opportune disposizioni. Michele Bego, Custode delle Carceri.«

29

HAD, OD, 1818, C-39, no. 487: »Al Capitanato ... circolare: Avendo il custode provvisorio delle carceri locali presentato il qui annesso fabbisogno di diverse riparazioni da farsi nelle carceri sudette, questo Magistrato, dopo di essersi assicurato dell'urgenza degli medesimi, si affretta di comunicarlo al Capitanato ... accompagnandolo della rispettiva memoriale onde le piaccia autorizzarne la spesa occorrente. Bosdari.«

Summary

Ivy Lentić-Kugli

Architectural Interventions in Dubrovnik

(late 18th and early 19th c)

Although Dubrovnik is the most significant historical urban settlement in Croatia, an extremely small number of plans have survived. Consequently, every single existing original plan is of the greatest importance for architectural research in this city, as well as the restoration and conservation of individual historical buildings. Kept in the Historical Archives in Dubrovnik is a drawing dated 1784 for a reconstruction of the Lazaretti in Dubrovnik (constructed 1627–1648) as well as plans for the adaptation and/or construction of three buildings in the centre of ancient Dubrovnik. Interesting is the plan for the remodeling of the building and constructing of a belvedere for the house of

Mihovil Čuklić in 365, Is-meghiu bačvara St, which was formerly owned by the Bassegli family. The plans for the remodeling and the Belvedere were designed by architect Boriani and dated July 20, 1817. The same Boriani also designed the plans for the building of a new house for Ilija Miletić in the same street, dated June 7, 1817. In an application submitted on May 25, 1817, Nikola Ucović, owner of the house and bakery below St Peter's church (house number 525), requests permission to build a new bakery, because the old one does not satisfy new standards. The architect Boriani designed the plans for this new bakery on July 7, 1817.

These plans are related to the architectural interventions in the urban centre of Dubrovnik in the late 18th and early 19th centuries, and are therefore precious as authentic documents about the shape and condition of the buildings in question, and even more, they offer useful guidelines for their further restoration and/or conservation.